

2016 m. balandžio 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2016)0130

Nigerija**2016 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Nigerijos (2016/2649(RSP))**

(2018/C 058/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Nigerijos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 3 d. prezidento Muhammadu Buhari kreipimąsi į Europos Parlamentą,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ankstesnius pareiškimus dėl padėties Nigerijoje,
- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl padėties Nigerijoje, įskaitant 2015 m. vasario 9 d. išvadas,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus ankstesnius pareiškimus dėl padėties Nigerijoje,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos ankstesnius pareiškimus dėl padėties Nigerijoje,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Nigerijos Federacinės Respublikos užsienio reikalų ministro pareiškimus padarytus 2016 m. kovo 15 d. Briuselyje įvykusiame šeštajame Nigerijos ir ES ministrų dialogo susitikime,
- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimą įtraukti grupuotę „Boko Haram“ į ES nurodytų teroristinių organizacijų sąrašą, kuris įsigaliojo 2014 m. gegužės 29 d.,
- atsižvelgdamas į 2007–2013 m. Kotonu susitarimo, kurį Nigerija ratifikavo 2010 m. rugsėjo 27 d., antrąjį persvarstymą,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 1981 m. JT deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos religijos ir tikėjimo pagrindu panaikinimo,
- atsižvelgdamas į 1981 m. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Nigerija ratifikavo 1983 m. birželio 22 d.,
- atsižvelgdamas į Nigerijos Federacinės Respublikos Konstituciją, ypač į jos nuostatas dėl religijos laisvės apsaugos, išdėstytas IV skyriuje „Teisė į minties, sąžinės ir religijos laisvę“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo mėn. surengtų Nigerijos prezidento rinkimų rezultatus,
- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 29 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro pranešimą dėl grupuotės „Boko Haram“ vykdomų pažeidimų ir smurto ir poveikio žmogaus teisėms nukentėjusiose šalyse,

2016 m. balandžio 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo mėn. priimtus JT darnaus vystymosi tikslus,
 - atsižvelgdamas į JT vaiko teisių konvenciją, kurią Nigerija ratifikavo 1991 m. balandžio 16 d.,
 - atsižvelgdamas į organizacijos „Amnesty International“ pranešimą „Nigerija: vis dar laukia teisingumo, vis dar laukia pokyčių. Vyriausybė šalies šiaurės rytuose privalo teikti pirmenybę atskaitomybei“ (angl. „Nigeria: Still waiting for justice, still waiting for change. Government must prioritise accountability in the north-east“),
 - atsižvelgdamas į organizacijos „Human Rights Watch“ 2016 m. sausio mėn. ataskaitą dėl Nigerijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Nigerija, turinti gausių išteklių, yra didžiausia Afrikos ekonomika ir joje yra daugiausia gyventojų, o jos kultūra yra labai įvairi; kadangi jai tenka pagrindinis vaidmuo regioninėje ir Afrikos politikoje ir ji yra pagrindinis regioninės integracijos veiksnys Vakarų Afrikos valstybių ekonominėje bendrijoje (VAVEB); tačiau kadangi ji yra viena iš didžiausių nelygybę patiriančių šalių pasaulyje – joje plačiai paplitusi korupcija, kuri ženkliai prisideda prie ekonominio ir socialinio atotrūkio, o jos saugumui grasina smurtinė ekstremistų grupuotė „Boko Haram“;
- B. kadangi dėl daugybę metų vyravusios karinės diktatūros, korupcijos, politinio nestabilumo ir prasto valdymo į šalies infrastruktūrą, švietimą ir socialines paslaugas investuota nepakankamai ir kadangi tai toliau kenkia socialinėms ir ekonominėms teisėms Nigerijoje;
- C. kadangi daugiau nei šeši iš dešimt Nigerijos gyventojų gyvena iš mažiau negu 2 USD per dieną; kadangi šis ypač didelis skurdas yra dar didesnis šiaurinėse valstijose, kurios yra mažiausiai išsivysčiusios šalyje; kadangi šis skurdas tiesiogiai prisideda prie socialinės nelygybės, religinio priešiško ir regioninio susiskaldymo; kadangi Nigerijos GINI rodiklis smarkiai padidėjo ir 2010 m. pasiekė 48,8;
- D. kadangi organizacija „Transparency International“ 2015 m. korupcijos suvokimo indekse Nigerijai skyrė 136 vietą iš 175; kadangi, remiantis kai kuriais apskaičiavimais, kasmet pavagiama nuo 3 iki 8 mlrd. USD vertės Nigerijos naftos;
- E. kadangi, nepaisant 2015 m. kovo mėn. įvykusio taikaus valdžios perdavimo prezidentui M. Buhari, taikai ir stabilumui Nigerijoje grėsmę kelia išpuolių, nužudymų ir pagrobimų, įvykdytų grupuotės „Boko Haram“, virtinė, ekonomikos silpimas, sukeltas žemų pasaulinių naftos kainų, silpnos politinės institucijos, neišspręsta korupcijos problema ir neišspręsti konfliktai Nigerio deltoje ir Vidurio ruožo regione;
- F. kadangi 2014–2015 m. grupuotė „Boko Haram“ nužudė mažiausiai 8 200 civilių gyventojų; kadangi apskaičiuota, jog buvo perkelta daugiau kaip 2,6 mln. žmonių, o nuo grupuotės „Boko Haram“ sukilėlių nukentėjo daugiau kaip 14,8 mln. žmonių;
- G. kadangi terorizmas yra pasaulinė grėsmė, tačiau pasaulio bendruomenės gebėjimas bendradarbiauti su Nigerijos valdžios institucijomis kovojant su grupuote „Boko Haram“ priklauso nuo naujosios administracijos visapusiško patikimumo, atskaitomybės ir skaidrumo; kadangi vyriausybės nesugebėjimas likviduoti aukščiausiuose sluoksniuose nebaudžiamumo už karo nusikaltimus tebėra viena didžiausių problemų šioje šalyje; kadangi prezidentas M. Buhari pažadėjo pradėti tyrimus šiais klausimais;
- H. kadangi grupuotė „Boko Haram“ siekia sukurti tikrą islamo valstybę Nigerijoje, įskaitant šariato teismus visoje šalyje, ir uždrausti vakarietišką švietimą; kadangi grupuotė „Boko Haram“ gobė moteris ir mergaites, kad jos dalyvautų savižudžių išpuoliuose; kadangi savižudžių sprogdinimo išpuoliai, įskaitant įvykdytus 2016 m. kovo 16 d., vasario 11 d. ir sausio 31 d. šiaurės rytų Nigerijoje, pareikalavo daug gyvybių;

2016 m. balandžio 14 d., ketvirtadienis

- I. kadangi seksualinė prievarta ir prievarta dėl lyties, taip pat prievarta, nukreipta prieš lesbietes, gėjus, biseksualius, translyčius ir interseksualius (LGBTI) asmenis tebėra paplitusi neramiuose šiaurės rytų Nigerijos regionuose ir kadangi pagrindinių teisių, kaip antai, jaunų merginų ir moterų švietimas, socialinis teisingumas ir sąžiningas valstybinių pajamų paskirstymas visuomenėje, padėtis smarkiai prastėja, kaip ir kova su korupcija;
- J. kadangi 2014 m. balandžio 14–15 d. grupuotė „Boko Haram“ iš šiaurės rytų Nigerijoje esančio Čiboko mokyklos pagrobė apie 270 moksleivių mergaičių ir kadangi dauguma jų tebėra laikomos dingusiomis; kadangi jų konkretus likimas tebėra nežinomas, nors baiminamasi, kad dauguma buvo priverstos arba ištekėti už sukilėlių arba pačios tapti sukilėlėmis, patyrė seksualinį smurtą arba buvo parduotos į vergiją, o ne musulmonės mergaitės buvo priverstos atsiversti į islamą; kadangi grupuotė „Boko Haram“ nuo 2009 m. pagrobė daugiau kaip 2 000 moterų ir mergaičių, įskaitant 400 moterų ir mergaičių, kurios buvo pagrobtos 2014 m. lapkričio 24 d. iš Damasako miesto Borno valstijoje;
- K. kadangi 2016 m. balandžio 6 d. Nigerijos kariuomenė paskalbė, kad prieš tris savaites pasidavė bent 800 kovotojų; kadangi nuo 2016 m. vasario 26 d. Nigerijos pajėgos grupuotės „Boko Haram“ teritorijoje kalnuotame regione, esančiame tarp Nigerijos, Čado ir Kamerūno, išlaisvino 11 595 įkaitus;
- L. kadangi pagrobtų moksleivių mergaičių padėtis atskleidė platesnio masto problemas, pvz., reguliarius išpuoliai prieš mokyklas, mokytojų trūkumas ir skubiai reikalingas tarptautinis finansavimas, siekiant restauruoti ir atstatyti sugriautus pastatus; kadangi švietimo galimybių trūkumas reiškia, kad vaikai nelavinami daugybę metų;
- M. kadangi grupuotės „Boko Haram“ smurtinis ekstremizmas yra vykdomas nesirenkant ir dėl jo smurtinės bangos labai nukentėjo visų tikėjimų ir etninių grupių žmonės; kadangi per paskutinius metus padaugėjo pranešimų apie didėjantį nužudytų krikščionių skaičių Nigerijos šiaurėje;
- N. kadangi Vidurio ruožo regionas kenčia nuo daugybę metų besitęsiančios ekonominės ir politinės įtampos tarp etninių ir religinių bendruomenių, o pastarojo meto smurtą pakurstė klajoklių ir žemdirbių bendruomenių konkurencija dėl valdžios ir galimybių naudotis žeme;
- O. kadangi naftos ir dujų sektoriai Nigerijoje tebėra pagrindiniai pajamų šaltiniai, tačiau šalies ekonominio turto nauda dalijama labai nelygiai; kadangi skurdo ir nedarbo lygis šiaurinėje Nigerijos dalyje yra daug didesnis nei naftos turtingoje pietinėje dalyje; kadangi, Pasaulio banko duomenimis, nuo 1960 m. dėl korupcijos Nigerija neteko 400 mlrd. USD pajamų iš naftos, ir kadangi dar 20 mlrd. USD pajamų iš naftos iš Nigerijos išdo dingo per pastaruosius dvejus metus;
- P. kadangi prezidentūra įsteigė specialiąją tyrimo grupę, kuri tirs kaltinimus saugumo pajėgas pažeidus žmogaus teises, taip pat vykdžius žudymus, kankinus ir rengus priverstinius žmonių dingimus;
- Q. kadangi pasiūlytą teisės aktą šiuo metu nagrinėja Nigerijos Senatas, o teisės aktu siekiama bausti už užgaulių pareiškimų skleidimą per socialinę žiniasklaidą ar vyriausybės ar kitų subjektų kritikavimą spaudoje ir elektroninėje žiniasklaidoje;
1. palankiai vertina tai, kad po prezidento rinkimų Nigerijoje buvo taikiai perduota valdžia, ir dėl didelių vilčių, susijusių su prezidento M. Buhari ir jo vyriausybės plataus užmojo reformų programa, teigiamai vertina padėtį;
 2. yra labai susirūpinęs dėl didelių socialinių, ekonominių, politinių ir su saugumu susijusių problemų, kurios šiuo metu kyla Nigerijai, ir apgailestauja dėl, kad nėra iš tiesų sprendžiama korupcijos, dešimtmečiais žlugdančios Nigerijos visuomenę, problema;

2016 m. balandžio 14 d., ketvirtadienis

3. pripažįsta, kad Nigera turi galimybių tapti ekonominiu ir politiniu centru Afrikoje, tačiau šalies vystymasi stabdo menkas ekonomikos valdymas, silpnos demokratinės institucijos ir itin didelė nelygybė; be to, ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares vykdyti išipareigojimą teikti įvairių politinę, vystymosi ir humanitarinę pagalbą paramos programoms visais valdymo lygmenimis, kuriomis kovojama su skurdu, jaunimo nedarbu ir moterų galių neturėjimu;
4. mano, kad kovai su korupcija turi vadovauti Nigerijos valdžios institucijos, taip pat mano, kad to nepadarius ilgus metus vyraus skurdas, nelygybė, pablogės reputacija, sumažės išorės investicijos ir mažės jaunimo gyvenimo galimybės; taip pat siūlo paramą siekiant šio tikslo ir sutraukant korupcinės veiklos ir terorizmo šaitus;
5. teigiamai vertina M. Buhari vyriausybės pastangas stiprinti kovos su korupcija įgaliojimus ir reikalauti, kad visi finansiniai vyriausybės sandoriai būtų atliekami naudojantis viena banko sąskaita, siekiant stebėti išlaidas; ragina ES ir valstybes nares imtis konkrečių priemonių, kad būtų veiksmingai pažaboti neteisėti finansiniai srautai, mokesčių slėpimas ir vengimas, ir pagerinti demokratinę tarptautinį bendradarbiavimą mokesčių klausimais;
6. reiškia solidarumą su Nigerijos žmonėmis, kenčiančiais nuo grupuotės „Boko Haram“ vykdomų teroristinių veiksmų, dėl kurių žuvo tūkstančiai žmonių, o persikelti šalies viduje turėjo daugiau nei du milijonai asmenų; primygtinai ragina Nigerijos vyriausybę imtis visų reikalingų priemonių siekiant užtikrinti visų civilių gyventojų apsaugą, laikantis regioninių ir tarptautinių išipareigojimų dėl žmogaus teisių, taip pat pradedant išsamiai, nepriklausomai ir iš tiesų tirti tokius nusikaltimus;
7. griežtai smerkia pastaruosius grupuotės „Boko Haram“ įvykdytus smurto aktus ir išpuolius ir ragina federalinę vyriausybę apsaugoti savo gyventojus ir naikinti pagrindines smurto priežastis, visiems piliečiams užtikrinant lygias teises, taip pat sprendžiant nelygybės, derlingos dirbamosios žemės ūkių kontroliavimo, nedarbo ir skurdo problemas; nepritaria bet kokiems Nigerijos karinių pajėgų vykdomiems smurtiniams atsakomiesiems veiksams pažeidžiant humanitarinę teisę; vis dėlto, palankiai vertina Nigerijos kariuomenės programą „Saugus koridorius“ grupuotės „Boko Haram“ kovotojams reabilituoti;
8. smerkia nekaltų moterų, vyrų ir vaikų žudynes, prievartavimus, kankinimus, taip pat vaikų verbavimą į kareivius, ir remia Nigerijos žmones, pasiryžusius kovoti su visų formų smurtu savo šalyje;
9. ragina Nigerijos vyriausybę parengti išsamią pagrindinių terorizmo priežasčių naikinimo strategiją ir, kaip pažadėta, iširti įrodymus, kad Nigerijos karinės pajėgos galėjo pažeidinėti žmogaus teises; džiaugiasi Abudžos saugumo aukščiausiojo lygmens susitikimu, vyksiančiu 2016 m. gegužės mėn., ir ragina visus suinteresuotuosius subjektus rasti konkrečius ir įgyvendinamus kovos su terorizmu sprendimus, neaukojant pagarbos žmogaus teisėms ir demokratijai; taip pat pabrėžia, kad, kovojant su grupuotės „Boko Haram“ keliama grėsme, svarbus regioninis bendradarbiavimas;
10. ragina atlikti tarptautinį tyrimą remiant JT, kad būtų nustatyta trečiųjų šalių atsakomybė organizuojant ir finansuojant teroristines grupuotes regione, tokias kaip „Boko Haram“;
11. mano, kad antrosios Čibuko moksleivių pagrobimo metinės balandžio 14 d. turėtų iš naujo paskatinti Nigerijos vyriausybę ir tarptautinę bendruomenę užtikrinti besąlygišką jų paleidimą nedelsiant, taip pat 2014 m. lapkričio mėn. iš Damasako miesto pagrobtų 400 moterų ir vaikų bei visų kitų pagrobtų moterų ir vaikų paleidimą;
12. kreipiasi į valdžios institucijas, kad jos moterims ir mergaitėms užtikrintų nesudėtingas galimybes gauti visapusiškas lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugas;

2016 m. balandžio 14 d., ketvirtadienis

13. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į išpuolius prieš mokyklas šiaurinėje Nigerijos dalyje, o dėl to ribojamos vaikų švietimo galimybės ir kyla grėsmė, kad bus pakurstyta radikalizacija, kurios reikia smurtinėms ekstremistinėms grupuotėms, pvz., grupuotei „Boko Haram“;
14. pažymi, kad grupuotė „Boko Haram“ rengė išpuolius prieš musulmonus, krikščionis, kitų religijų pasekėjus ir netikinčius žmones jų neskirstydama, ir smerkia smurto antplūdį, taip pat prieš religines institucijas ir maldininkus;
15. taip pat smerkia išpuolius prieš ūkininkus ir etninius konfliktus tarp galvijų piemenų ir ūkininkų Vidurio ruožo regione, ypač Plato ir Tarabos valstijose, o šiuos išpuolius išskyrė sunkūs žmogaus teisių pažeidimai ir jų metu nuo 2014 m. buvo nužudyti tūkstančiai žmonių;
16. ragina Nigerijos vyriausybę ir tarptautinius partnerius daugiau investuoti į bendruomenių tarpusavio konfliktų tarp galvijų piemenų ir ūkininkų prevenciją ir sprendimą, remiant bendradarbiavimą, kai vykdomos bendros ekonominės ir gamtos išteklių valdymo iniciatyvos;
17. ragina prezidentą M. Buhari užtikrinti, kad jo vyriausybė gins Nigerijos gyventojų teisę laisvai išpažinti savo religiją ir visų piliečių teises plačiaja prasme, laikantis šalies įstatymų ir Konstitucijos, taip pat prašo Nigerijos religinių vadovų padėti kovoti su ekstremizmu ir radikalizacija;
18. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares tęsti diplomatinę pastangą Nigerijoje, siekiant užtikrinti taiką, saugumą, gerą valdymą ir pagarbą žmogaus teisėms; ragina jas, visų pirma, tęsti politinį dialogą su Nigerija pagal persvarstyto Kotonu susitarimo 8 straipsnį ir, atsižvelgiant į tai, spręsti problemas, susijusias su visuotinėmis žmogaus teisėmis, įskaitant minties, sąžinės, religijos ar įsitikinimų laisvę, teisę į nediskriminavimą bet koku pagrindu, kaip numatyta visuotinėse, regioninėse ir nacionalinėse žmogaus teisių priemonėse;
19. prašo Nigerijos valdžios institucijų atvesti įstatymo, kuriuo siekiama uždrausti paviršutiniškas peticijas ir kitus susijusius klausimus, projektą, kuris šiuo metu nagrinėjamas Nigerijos Senate, nes projektu kenkiama spaudos laisvei ir žodžio laisvei Nigerijoje;
20. ragina Nigerijos vyriausybę ir regionines valdžios institucijas liautis kriminalizuoti Nigerijos LGBTI bendruomenę ir užtikrinti jų teisę į žodžio laisvę;
21. ragina Nigerijos vyriausybę imtis skubių priemonių Nigerio deltoje, taip pat veiksmų sustabdyti neteisėtą su nafta susijusią veiklą;
22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Nigerijos Federacinės Respublikos prezidentui, Afrikos Sąjungos pirmininkui, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai, Panafrikos Parlamentui ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos atstovams.